

प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह, रा.प.अन.प्रथम ख श्रेणी, लेखा सहायक पदको

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण (First Phase) : लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या× अंक	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	२५ प्रश्न × २ अंक = ५० अंक	४५ मिनेट
	शासकीय व्यवस्था, समसामयिक सवाल र कानून			विषयगत	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	१० प्रश्न × ५ अंक = ५० अंक	१ घण्टा १५ मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	१२ प्रश्न × ५ अंक = ६० अंक	२ घण्टा ३० मिनेट
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न × १० अंक = ४० अंक	

द्वितीय चरण (Second Phase)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अंकभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कटौत पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्रका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्ने छ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति: २०८२/०२/२६

शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह, रा.प.अन.प्रथम ख श्रेणी, लेखा सहायक पदको
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:-सामान्य ज्ञान र समसामयिक विषय

खण्ड (क)- ५० अंक

(वस्तुगत: बहुवैकल्पिक प्रश्न २५ प्रश्न × २ अंक)

१. सामान्य ज्ञान

- १.१ नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- १.२ नेपालको प्राचिन इतिहास (लिच्छविकाल र मल्लकाल) र आधुनिक इतिहास (नेपालको एकिकरण देखि हालसम्म) को राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक आर्थिक अवस्था
- १.३ नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषा भाषी संस्कृति, कला र साहित्य
- १.४ नेपालको आर्थिक अवस्था विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत) विकास योजना, स्रोत साधनहरूको परिचालन, वृद्धि, विकास तथा रोजगार सम्बन्धी सवाल/विषयहरू
- १.५ नेपालको संविधान सम्बन्धी जानकारी
- १.६ संयुक्त राष्ट्रसंघ, सार्क, विमेषेक सम्बन्धी जानकारी
- १.७ दिगो विकास, वातावरण, प्रदूषण, जनसंख्या, शहरीकरण, वसाईसराई, जलवायु परिवर्तन र जैविक विविधता
- १.८ विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू सम्बन्धी जानकारी
- १.९ शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र सम्बन्धी जानकारी

खण्ड (ख)- ५० अंक

(विषयगत: १० प्रश्न × ५ अंक)

२. शासकीय व्यवस्था र समसामयिक सवालहरू

- २.१ नेपालको संविधान: विशेषता, मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व
- २.२ नागरिकको दायित्व र कर्तव्य, मानवीय मूल्य र मान्यताहरू
- २.३ नागरिक समाज र नागरिक चेतना
- २.४ समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व
- २.५ सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक न्याय
- २.६ लोकतन्त्र, लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता र मानव अधिकार
- २.७ सूचनाको हक र पारदर्शिता
- २.८ विधुत्तीय शासन, ईन्टरनेट र सामाजिक संजालको उत्तरदायी प्रयोग
- २.९ सुशासन, सदाचार प्रवर्द्धन तथा भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- २.१० कानूनको अर्थ, महत्व, कानूनी राज्यको अवधारणा र कानूनको स्रोतहरू
- २.११ सामाजिक विवाद र द्वन्द तथा द्वन्द व्यवस्थापन
- २.१२ सामाजिक विकृति विसंगति र सोबाट बच्ने उपाहरू
- २.१३ स्वस्थ जीवनशैली, योग, व्यायाम र खानपान

३. शहीद गंगालाल हृदय केन्द्र र सोबाट प्रवाह हुने सेवा

- ३.१ शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- ३.२ शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्रबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवा, सेवा प्रवाहका माध्यम तथा तरिका
- ३.३ सेवाग्राहीको अधिकार तथा सेवाप्रदायकको कर्तव्य र दायित्व
- ३.४ सेवाग्राहीप्रति कर्मचारीले गर्नुपर्ने व्यवहार

प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह, रा.प.अन.प्रथम ख श्रेणी, लेखा सहायक पदको

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ३.५ शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्रको विद्यमान अवस्था, सम्भावना र चुनौती
- ३.६ कार्यालय व्यवस्थापन, अभिलेख व्यवस्थापन
- ३.७ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
- ३.८ स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम

४. कानूनी व्यवस्था

- ४.१ शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र ऐन, २०५७
- ४.२ नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३
- ४.३ नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद ऐन, २०५३
- ४.४ नेपाल मेडिकल काउन्सिल ऐन, २०२०
- ४.५ शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र कर्मचारीहरूको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५८

द्वितीय पत्र:- सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - ५० अंक

(६ पत्र × ५ अंक र २ पत्र × १० अंक)

१. **आर्थिक प्रशासन र लेखा सम्बन्धी जानकारी**
 - १.१ सरकारी बजेटको अवधारणा, सिद्धान्त, महत्व
 - १.२ बजेट तर्जुमा, स्वीकृति र निकासा प्रक्रिया
 - १.३ मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (Line Ministry Budget Information System)
 - १.४ खर्च लेखाङ्कन र प्रतिवेदन
 - १.५ सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (Public Sector Accounting Standard)
 - १.६ गैर बजेटरी निकाय (Extra Budgetary Unit): परिचय, पहिचानका आधार, आवश्यकता, बजेट तथा वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली
 - १.७ खाता सूची (Charts of account), एकल कोष खाता (TSA) र निकासा प्रणाली
 - १.८ दोहोरो लेखा प्रणाली, नगद र प्रोदभावी आधारित लेखाप्रणाली
 - १.९ लेखाफारम : गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताब, बजेट सिट, खर्चको फाँटबारी, पेशकी बाँकीको विवरण, बैंक हिसाब विवरण, आर्थिक विवरण सम्बन्धी जानकारी
 - १.१० नगद प्रवाह विवरण, सन्तुलन परीक्षण, बैङ्क हिसाब मिलान र वासलत
 - १.११ हास कट्टीको प्रकार तथा हास कट्टीको तरिका
 - १.१२ लेखा सहायकको काम कर्तव्य र अधिकार एवं आर्थिक अनुशासनमा कर्मचारीको भूमिका
२. **राजस्व र धरौटी श्रेस्ता सम्बन्धी जानकारी**
 - २.१ संचित कोष र यसको संचालन
 - २.२ राजस्व दाखिला र राजस्व लेखा
 - २.३ राजस्वको केन्द्रीय हिसाब
 - २.४ राजस्व व्यवस्थापन प्रणाली
 - २.५ धरौटी आमदानी र लेखाङ्कन कार्यविधि
 - २.६ धरौटी सम्बन्धी व्यक्तिगत र गोश्वरा खाता
 - २.७ धरौटी सदरस्याहा सम्बन्धी व्यवस्था
३. **जिन्सी व्यवस्थापन**
 - ३.१ सरकारी सम्पत्तिको जिम्मा, लागत र संरक्षण
 - ३.२ जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन कार्यान्वयन
 - ३.३ बरबुझाथ व्यवस्था
 - ३.४ लिलाम, मिन्हा र मर्मत संभार
 - ३.५ सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (Public Asset Management System)

खण्ड (ख)- ५० अंक

(६ प्रश्न × ५ अंक र २ प्रश्न × १० अंक)

४. सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धी जानकारी

- ४.१ सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको उद्देश्य र सिद्धान्त
- ४.२ खरिद कार्यको जिम्मेवारी, खरिद विधि र प्रक्रिया
- ४.३ खरिद सम्झौता कार्यान्वयन
- ४.४ खरिद व्यवस्थापनमा आचरण सम्बन्धी व्यवस्था
- ४.५ खरिद कार्यको अनुगमन
- ४.६ सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

५. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र लेखा परीक्षण सम्बन्धी जानकारी

- ५.१ लेखा परीक्षणको परिचय, उद्देश्य एवं आधारभूत सिद्धान्त
- ५.२ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको परिचय, क्षेत्र तथा तरिकाहरू
- ५.३ आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परीक्षणको अन्तरसम्बन्ध र भिन्नता
- ५.३ लेखा परीक्षण सम्बन्धमा महालेखा परीक्षकको काम कर्तव्य र अधिकार
- ५.४ नियमितता, वित्तीय र कार्यमूलक लेखापरीक्षण सम्बन्धी जानकारी
- ५.५ लेखापरीक्षणका नविन अवधारणा सूचना प्रविधि, वातावरणीय, विधि विज्ञान लेखापरीक्षण
- ५.६ जोखिममा आधारित लेखा परीक्षण र यसको कार्यान्वयन
- ५.७ सरकारी लेखापरीक्षण मान (Public Sector Auditing Standard)
- ५.८ बेरुजु, वेरुजु फछ्यौट र सम्परीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था
- ५.९ संगठित संस्थाको लेखापरीक्षण व्यवस्था
- ५.१० लेखापरीक्षण सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संस्था: ASOSAI र INTOSAI
- ५.११ वित्तीय उत्तरदायित्व जवाफदेही र जिम्मेवारी

६. लेखा तथा लेखा परीक्षण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

- ६.१ नेपालको संविधान :
 - ६.१.१ संघीय आर्थिक कार्य प्रणाली, प्रादेशिक आर्थिक कार्य प्रणाली र स्थानीय आर्थिक कार्य प्रणाली
 - ६.१.२ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको आर्थिक अधिकार
- ६.२ लेखापरीक्षण ऐन, २०७५
- ६.३ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- ६.४ अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- ६.५ आय कर ऐन, २०५८
- ६.६ शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७८